

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivety Jiřkové a soudců Mgr. Ing. Marty Lacinové a Mgr. Jana Jursíka v právní věci

žalobců: a) [redacted], narozená [redacted],
bytem [redacted],
b) [redacted], narozený [redacted],
bytem [redacted],
oba zastoupení advokátkou JUDr. Zlatuší Čaňovou,
sídlem Za hřištěm 1141/2, České Budějovice,

proti
žalovaným: 1) **Česká republika - Úřad práce ČR**, IČO: 72496991,
sídlem Dobrovského 1278/25, Praha,
2) **Česká republika-Ministerstvo práce a sociálních věcí**, IČO:00551023
sídlem Na Poříčnickém právu 1/376, Praha,
3) **Statutární město České Budějovice**, IČO: 00244732,
sídlem nám. Přemysla Otakara II. 1, 2, České Budějovice,

o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkové újmy, o odvolání žalobců proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 18.4.2018, č. j. 30 C 52/2018-280

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje**.

Žalovaní **nemají** právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem zamítl soud prvního stupně žalobu, aby Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Českých Budějovicích, kontaktní pracoviště České Budějovice, Klavíkova 1570/7, České Budějovice byl povinen do 15 dnů od právní moci rozsudku zaslat žalobcům omluvu ve znění uvedeném ve výroku I. rozsudku soudu prvního stupně a zaplatit každému z nich jako zadostiučinění v penězích za způsobenou nemajetkovou újmu částku 50 000 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (odstavec II.). Zamítnuta byla žaloba i v části, ve které se žalobci domáhali omluvy po žalované České republice-Ministerstvu práce a sociálních věcí v Praze 2, krajská pobočka se sídlem České Budějovice ve znění uvedeném ve výroku v odstavci III. a v části týkající se zadostiučinění v penězích za způsobenou nemajetkovou újmu, kdy každý ze žalobců požadoval uložení povinnosti zaplatit každému z nich částku 50 000 Kč (odstavec IV.). Žaloba byla zamítnuta i v části týkající se uložení povinnosti Magistrátu města České Budějovice, odboru sociálních věcí, náměstí Přemysla Otakara II. č. 1,2, České Budějovice, zaslat žalobcům písemně v dopise omluvu ve znění uvedeném ve výroku v odstavci V. žaloby a v části týkající se uložení povinnosti tohoto žalovaného zaplatit každému ze žalobců jako zadostiučinění v penězích za způsobenou nemajetkovou újmu 50 000 Kč. Soud prvního stupně dále zamítl žalobu, aby Úřad práce, krajská pobočka, Klavíkova 7, odbor nepojistných sociálních dávek oddělení hmotné nouze České Budějovice, byl povinen zdržet se tvrzení o tom, že [redacted], je schopna sama jednat v řízení, hájit své oprávněné zájmy, svá práva a rozhodovat se sama, že paní [redacted] si nepřeje právní zastoupení ve věci sociální péče a chce jednat sama, že příspěvek na péči není využíván k zajištění potřebné pomoci pro její osobu, že není schopna zvládat šest základních životních potřeb, když není schopna zvládat minimálně sedm životních potřeb, že dne 27.5.2015 při provádění kontroly, při využívání příspěvku na péči na chodbě v přízemí domu [redacted], sdělila [redacted] a [redacted], že paní [redacted] neumožnila do bytu sociálním pracovnícím přístup, zdržet se v obtěžování telefonickými hovory, zvoněním, klepáním na dveře bytu s cílem se dostat do bytu bez přítomnosti asistence a sociální péče – pečovatele (opatrovníka), že není obeznámena a srozuměna pečovatelem [redacted] s obsahem dopisu ze dne 3.2.2016 a 8.3.2016, a že informace zasílaných zásilek z Úřadu práce, krajské pobočky, odboru péče se nedostávají pečovateli [redacted], že není společně posuzována s asistentem sociální péče panem [redacted], když spolu žijí a společně uhrazují náklady na byt, že nepodepsala plnou moc vážně, ze svobodné vůle, bez nátlaku, v rozporu s dobrými mravy s pečovatelem [redacted], a že je neplatná, jakožto i zdržet se tvrzení, že [redacted] vypověděla plnou moc [redacted] (odstavec VII.). Žaloba byla zamítnuta i v části týkající se uložení povinnosti Úřadu práce, krajské pobočky, Klavíkova 7, odbor nepojistných sociálních dávek, oddělení hmotné nouze České Budějovice zdržet se tvrzení o tom, že [redacted], není společně posuzován s [redacted], když spolu žijí a společně uhrazují společné náklady na byt, a že [redacted] nepodepsal plnou moc vážně, ze svobodné vůle, bez nátlaku, v rozporu s dobrými mravy s [redacted], a že je neplatná, jakožto i zdržet se tvrzení, že [redacted] vypověděl plnou moc [redacted], že by byl [redacted] duševně nemocný natolik, že není nebo by nebyl schopen pečovat o postiženou osobu ZTP/P-těžce nevidomou paní [redacted]. Žaloba byla zamítnuta dále v části, ve které se žalobci domáhali uložení povinnosti České republice-Ministerstvu práce a sociálních věcí v Praze 2, krajská pobočka se sídlem v Českých Budějovicích zdržet se tvrzení, že [redacted] neuzavřela platně s pečovatelem [redacted] plnou moc vážně, svobodně, ze svobodné vůle, bez nátlaku, v rozporu s dobrými mravy, a že je neplatná, jakožto i zdržet se tvrzení, že [redacted] vypověděla plnou moc [redacted], že [redacted] bude odebrán příspěvek na péči na základě neadekvátního jednání [redacted], pečovatele-opatrovníka, že [redacted] netrpí přechodnou duševní chorobou vyjádřenou v rozhodnutí MPSV České Budějovice, sp. zn. SZ/MPSV/84195-913, č. j. MPSV-2016/84195-

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

913, když [redacted] trpí těžkou depresí a střední demencí dle lékařských zpráv (odstavec IX.) Soud prvního stupně zamítl i žalobu v části týkající se uložení povinnosti této žalované zdržet se tvrzení, že [redacted] neuzavřel platně s opečovávanou osobou [redacted] plnou moc vážně, svobodně, ze svobodné vůle, bez nátlaku, v rozporu s dobrými mravy, a že je neplatná, jakožto i zdržet se tvrzení, že [redacted] vypověděl plnou moc [redacted], že jedná zcela v neprospěch opečovávané-opatrovankyni [redacted], že podával sociálním pracovním Magistrátu města České Budějovice, sociálnímu odboru takové informace, které byly zcela nesmyslné a které měly vyznívat v neprospěch postižené osoby [redacted], když není specifikováno, o jaké informace mělo jít, a v jaké oblasti [redacted] nejedná ve prospěch k [redacted], osoby ZTP/P – nevidomé [(k č. j. MPSV-2016/84155-913, k č. j. MPSV-2016/84179-913) odstavec X.]. Soud prvního stupně zamítl dále žalobu v části týkající se uložení povinnosti Magistrátu města České Budějovice, odbor sociálních věcí, náměstí Přemysla Otakara II. č. 1,2, České Budějovice zdržet se tvrzení, že paní [redacted] umožnila dobrovolně vstup do bytu [redacted], sociálním pracovním Magistrátu města České Budějovice, odbor sociální péče [redacted] a [redacted], dne 26.1.2016 za účelem kontroly, když nešlo o sociální šetření, údajně sociální tíži [redacted], na základě odejmutí příspěvku na péči [redacted], že paní [redacted] při sociálním šetření v bytě [redacted], [redacted] dne 13.7.2016 neotevřela na zvonění a klepání, když měl v bytě někdo být přítomen, přitom v bytě pečovatel [redacted] nebyl přítomen, ale pouze [redacted], která spala, a z důvodu zdravotního stavu (těžká nevidomost) nemůže sama otvírat bez přítomnosti pečovatele, že paní [redacted] povolila sociálním pracovním Magistrátu města České Budějovice [redacted] a [redacted] vstup do bytu [redacted], [redacted], že paní [redacted] sociální pracovníce [redacted] a [redacted] Magistrátu města České Budějovice, zda by nešla do domova důchodců, či za synem [redacted] do zámoří (odstavec XI.) a žaloba byla zamítnuta i v části, týkající se uložení povinnosti Magistrátu města České Budějovice, odboru sociálních věcí, náměstí Přemysla Otakara II. č. 1,2, České Budějovice zdržet se tvrzení, že [redacted] jim umožnil dobrovolně vstup do bytu [redacted] sociálním pracovním Magistrátu města České Budějovice, odbor sociální péče [redacted] a [redacted], dne 26.1.2016 za účelem kontroly, když nešlo o sociální šetření, údajně sociální tíži [redacted], na základě odejmutí příspěvku na péči [redacted] (odstavec XII.). O nákladech řízení bylo rozhodnuto tak, že žalovaní nemají právo na náhradu nákladů řízení. Soud prvního stupně s odkazem na ustanovení § 81, § 82 a § 2956 o.z. dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Z opravené žaloby bylo soudu zřejmé, jaké subjekty jsou žalovány a vzhledem k tomu, že žaloba byla zamítnuta, soud převzal do výroku žalobní petit v přesném znění navrhaném žalobci. Soud je vázán žalobním návrhem i co do označení skutečností, kterými došlo k zásahu do osobnosti žalobců. Podle žaloby mělo dojít k zásahu do cti a vážnosti žalobců šířením nepravdivých zpráv týkajících se zdravotního stavu žalobců, řádné péče žalobce o žalobkyni jako o osobu blízkou a zejména pak zastupování žalobkyně žalobcem. K porušení práva na čest mělo dojít nepravdivými skutkovými tvrzeními difamačního charakteru i zveřejněním nepřipustných hodnotících úsudků o určitých osobách. Soud však dospěl k závěru, že žalobci popsaná jednání žalovaných nebyla ani potencionálně způsobila způsobit újmu na jejich osobnosti a nelze je ani považovat za neoprávněná, respektive protiprávní. I pokud by jednání žalovaných bylo posouzeno jako protiprávní zásah do osobnosti žalobců, nedošlo ke zveřejnění závadných tvrzení žalovaných či jejich jednání a nemohlo tak žádným způsobem dojít ke snížení vážnosti či cti žalobců. Žalobci po žalovaných podle soudu požadují omluvu za běžný úřední postup či úvahy příslušného orgánu v rámci správního řízení. Žalovaný č.1 posuzoval ohledně žalobkyně, zda příspěvek na péči využívá na potřebnou péči, zda je účastník schopen jednat v řízení, hájit své oprávněné zájmy, svá práva a sám se rozhodovat, nebo si přeje být zastoupen, kolik základních životních potřeb je dotyčná osoba schopna zvládat, zda umožnila vstup do bytu sociálním pracovním, zda má být posuzována společně s asistentem sociální

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

péče, nebo platnost plných mocí, jejich výpovědi, zda byla dotyčná osoba seznámena s dopisy prostřednictvím asistenta, či zda jí předává informace, což jsou typické úkony v rámci příslušných řízení běžně prováděných u mnoha osob a nelze je považovat za protiprávní jednání. Ohledně žalobce řešil společně posuzování žalobců, jejich plné moci, stanovisko k údajnému fyzickému napadení či úvahy o duševním stavu a schopnosti pečovat o postiženou osobu. Žalovaný č. 2 posuzoval ohledně žalobkyně platnost plné moci při její výpovědi, zda jsou dány podmínky pro odebrání příspěvku na péči a z jakých důvodů, či zda dotyčná osoba netrpí duševní chorobou, takže ani tato jednání nelze považovat za protiprávní. Vůči žalobci pak tento státní orgán v rámci svých pravomocí posuzoval taktéž platnost plné moci a obsah informací podávaných žalobcem. Žalovaný č. 3 uváděl ohledně žalobkyně skutečnosti o umožnění vstupu sociálním pracovním do bytu, údaje o neotevření dveří, či dobrovolném vstupu sociálním pracovním do bytu, vůči žalobci pak skutečnosti týkající se umožnění vstupu do bytu sociálním pracovním, či hodnocení informací, které měl podat. Popsaná vyjádření či jednání žalovaných nelze považovat za zásah, který by byl objektivně způsobilý vyvolat nemajetkovou újmu spočívající buď v porušení nebo jen v ohrožení osobnosti člověka, podle soudu se nejedná ani o protiprávní úkony. Svou podstatou, charakterem, obsahem i intenzitou se jedná o běžná jednání veřejnoprávních subjektů, které v některých situacích mohou činit jiné závěry, nebo posoudit situaci jinak než by očekával účastník, který však má možnost bránit se v rámci opravných prostředků proti rozhodnutím vycházejícím z tohoto uvážení. Jiný názor správních orgánů v rámci správního řízení nelze posuzovat jako zásah do osobnosti účastníka jen proto, že situaci vnímá jinak. Žalování vůči žalobcům jednali standardně jako vůči ostatním, nepoužívali nikdy žádných urážek, či podobného nevhodného chování, jejich zaměstnanci jednali vždy v rámci pracovních povinností. Soud prvního stupně odkázal na soudní judikaturu, podle které omezení absolutního práva ve vztahu k ochraně a cti a vážnosti přichází v úvahu do té míry, pokud je to nezbytné pro řádné fungování a plnění úkolů správních orgánů a soudů. Neoprávněnost je zejména vyloučena tehdy, došlo-li k zásahu v rámci úředního jednání, a jestli zásah nevybočil z rámce daného platnými předpisy (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 146/2008). Z popsanych situací a stanovisek v žalobě podle soudu vyplývá, že se ze strany žalovaných vždy jednalo o úřední jednání, standardní postup úředníků a nikdy nedošlo k překročení zákonného rámce a to ani svou podstatou ani intenzitou. Je zde tedy i tato okolnost vylučující protiprávnost a i z tohoto důvodu není žaloba důvodná. Soud prvního stupně uzavřel, že zásahu do cti a vážnosti člověka se prakticky nelze dopustit jednáním, které není objektivně způsobilé vyvolat veřejné (dehonestací) účinky. K zásahu do osobnosti člověka nedochází například tehdy, pokud závadná tvrzení o člověku byla pronesena za takových okolností, za nichž nehrozilo zveřejnění a nemohlo tedy žádným způsobem dojít ke snížení vážnosti či cti člověka např. mezi jeho spoluobčany. O způsobilost vyvolat tyto následky tedy nejde tehdy, pokud došlo k zásahu například při rozhovoru mezi dvěma osobami. Tvrzení ohledně zveřejňování tvrzení shora uvedených žalovanými nebyla ani k výzvě soudu doplněna, odkazováno bylo na příloženou korespondenci a ústní projevy v telefonech. Korespondence a telefonické hovory však byly vedeny pouze mezi účastníky, stejně jako veškerá správní řízení, nejsou zde tedy žádná tvrzení o tom, že by jakákoliv vyjádření některého ze žalovaných bylo zveřejňováno mezi ostatní lidmi, takže podle soudu nelze dojít k závěru, že by mohla být zasažena čest či vážnost žalobců, navíc by žalobci museli prokazovat i to, že předmětná informace je veřejností objektivně vnímána jako informace právě o nich. Pokud jde o nárok žalobců, aby se žalování zdrželi jednání uvedených v žalobě i v této části žaloby je absence protiprávnosti a způsobilosti přivodit újmu na osobnosti, tento nárok je nedůvodný i proto, že k uvedeným tvrzením či závěrům došlo jednorázově za určitých okolností, nehrozí jejich opakování, není ani tvrzeno, že by k tomu docházelo a není zde ani logický důvod. Žalovaným nelze zakazovat, aby obdobné formulační závěry, či tvrzení o žalobcích znovu použili, když například v dalších řízeních budou takové situace posuzovat a nemohli by tak vykonávat svou úřední činnost. Pokud byla tvrzena diskriminace žalobkyně žalovaným č. 1 ani na výzvu soudu nebylo tvrzeno, v čem spočívá diskriminační důvod, tedy odlišnost zacházení s žalobkyní a osobami ve srovnatelné situaci.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

2. Proti tomuto rozsudku se žalobci odvolali s tím, že soud prvního stupně nařídil ústní projednání věci, i avšak jen za účelem vynesení zamítaného rozsudku, aniž by prováděl dokazování, všechny důkazní návrhy zamítl pro nadbytečnost. Ve věci bylo nařízeno jednání na 18.4.2018, dne 11.4.2018 byla odeslána soudu prostřednictvím právní zástupkyně žádost o odročení jednání, jehož se chtěl žalobce zúčastnit. Na tuto žádost nebylo soudem reagováno a takové jednání vyhodnotila právní zástupkyně tak, že patrně nebylo žádosti žalobce vyhověno a k jednání se dostavila, avšak bez žalobců, neboť žalobkyně je trvale nemocná, bez pomoci druhého žalobce by nebyla schopna se k jednání dostavit. Žalobce ██████████ sdělil své zástupkyni, že se nemůže jednání ze zdravotních důvodů zúčastnit a z uvedených důvodů se nemohl dostavit ani k právní poradě. Právní zástupkyně omluvila nepřítomnost žalobců a s ohledem na právní složitost požádala o odročení jednání s tím, že k dalšímu jednání by se již nemuseli žalobci dostavit. Oba se léčí na psychiatrickém oddělení a vyžadují citlivé a ohleduplné jednání a zacházení. Nepřítomnost žalobců měla na celé jednání ten dopad, že právní zástupkyně bez přítomnosti svého klienta, aniž by jej mohla o názoru na věc soudu zpravit, jej nemohla informovat. Do té doby si nepřáli jakkoliv do žaloby zasahovat. Žalobci jsou přesvědčeni, že informování klienta, který se nemohl k jednání dostavit ze zdravotních důvodů, odůvodňuje poskytnout lhůtu ke splnění procesních povinností. Žalobce dále poukazoval i na to, že soud důkazní břemeno ve sporu přenesl na žalobce, když vyžadoval po něm důkazy, že závěry závadného jednání ohledně žalovaných jsou „nevinné a jsou správné, respektive, že skutky, v nichž bylo spatřováno přestoupení zákona, se nestaly“. Žalobce se v odvolání zabývá i úpravou ochrany osobnosti v novém občanském zákoníku, řízení před soudem prvního stupně považuje za podjaté. Žalobci požadovali přikázání věci k jinému soudu, za 10 let v žádném rozsudku nevyšel soud žalobci vstříc, nebyl v žalobách úspěšný. Podjatost soudce spatřuje i v postupu soudce v řízení a nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že ze strany žalovaných se jednalo o standardní jednání, úředníci neměli používat urážky, nebo nevhodného chování, jde o nadřzování soudem správním orgánům. Žalobce dále odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu týkající se ochrany osobnosti.
3. Žalovaní považovali rozsudek soudu prvního stupně za správný a navrhovali, aby byl potvrzen.
4. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací shledal, že odvolání žalobců má náležitosti uvedené v ustanovení § 205 odst. 1 o.s.ř., jako odvolací důvod je uveden důvod, podle ustanovení § 205 odst. 2 písm. a), c) a g) o.s.ř. Po zjištění, že odvolání bylo podáno včas osobami k tomu oprávněnými a je přípustné, přezkoumal odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně, a shledal, že rozsudek soudu prvního stupně je namíste potvrdit.
5. Pokud jde o odvolací důvod spočívající ve skutečnosti, že rozhodnutí vydal vyloučený soudce, z ustanovení § 14 odst. 1 o.s.ř. vyplývá, že soudci a přísedící jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Podle ustanovení § 14 odst. 4 o.s.ř. důvodem k vyloučení soudce (přísedícího) nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce (přísedícího) v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Žalobci odůvodňují podjatost soudce jeho postupem v řízení, tato skutečnost však jak bylo shora uvedeno, důvodem k vyloučení soudce není. Soudce se vyjádřil k námitce podjatosti vznesené žalobci tak, že k účastníkům ani k jejich zástupcům ani k věci nemá žádný poměr, jeho postup v řízení o projednávané věci důvodem pro vyloučení není. Odvolací soud ani z obsahu spisu nezjistil skutečnosti, které by podjatosti soudce nasvědčovaly, postup soudce v řízení o projednávané věci není důvodem k jeho vyloučení, a proto tento odvolací důvod není dán.
6. Namítají-li žalobci, že soud prvního stupně pochybil, když neposkytl lhůtu k tomu, aby právní zástupkyně žalobců je seznámila se stanoviskem soudu, v tomto postupu soudu neshledal odvolací soud žádné pochybení. Právní zástupkyně žalobců požádala o odročení jednání

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

z důvodu podání dovolání ve věci týkající svéprávnosti žalobkyně [redacted] a nikoliv s ohledem na zdravotní důvody žalobců, z emailové žádosti o odročení vyplývá, že dne 10.4.2018 byla žalobci poskytnuta právní porada za účelem přípravy k jednání, a jak vyplývá z podaného odvolání, žalobce si nepřál „jakkoliv zasahovat do žaloby, jen v případě, že by byl k takovému úkonu vyzván soudem“. Soud právního stupně považoval žalobu za projednatelnou, skutková tvrzení po jejich doplnění při jednání konaném dne 18.4.2018 za dostatečná. Pokud učinil závěr o tom, že skutková tvrzení postačují k rozhodnutí o podané žalobě a důkazy navrhované žalobci jsou nadbytečné, nebylo důvodu poskytovat lhůtu pro to, aby žalobci byli s rozhodnutím soudu o neprovedení navržených důkazů jejich právní zástupkyní seznámeni. Žalobci byli v řízení řádně zastoupeni JUDr. Zlatuší Čaňovou, advokátkou v Českých Budějovicích, která jim byla ustanovena k ochraně jejich zájmů usnesením ze dne 9.3.2017, č.j. 30 C 52/2017-141 a nebyl zde důvod pro poskytnutí lhůty k seznámení žalobců s názorem soudu.

7. Jakkoli v minulosti byla odpovědnost státu za újmu způsobenou při výkonu veřejné moci dovozována z obecné úpravy ochrany osobnosti v občanském zákoníku (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18.10.2011, sp. zn. 30 Cdo 5180/2009, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31.1.2008, sp. zn. 30 Cdo 1638/2007, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31.1.20105, sp. zn. 30 Cdo 1712/2004), byla tato praxe překonána rozsudkem velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 11.5.2011, sp. zn. 31 Cdo 3916/2008, uveřejněným pod číslem 125/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, podle kterého nároky spadající pod zákon č. 82/1998 Sb. ve znění účinném od 27.4.2006, nelze uplatnit z titulu ochrany osobnosti podle občanského zákoníku, když úprava odpovědnosti státu za škodu v zákoně č. 82/1998 Sb. je zároveň speciální úpravou v oblasti ochrany osobnosti tam, kde bylo do těchto práv zasaženo při výkonu veřejné moci. Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moc rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem stát odpovídá za škodu, kterou způsobili a) státní orgány, b) právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena zákonem nebo na základě zákona, c) orgány územních samosprávních celků, pokud ke škodě došlo při výkonu státních správy, který na ně byl přenesen zákonem nebo na základě zákona. Státní orgány jsou státními institucemi, které představují základní a rozhodující složky organizace státu, neboť jsou nositeli suverénní státní moci. Je jimi třeba rozumět orgány, které stát zřizuje k plnění funkcí státu a vybavuje za tím účelem pravomocí a působností rozhodovat o subjektivních právech a právních povinnostech jemu bezprostředně nepodřízených právních subjektů (Filip, J., Svatoň, J. Státověda. 5 vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 57; Vojtek, P. Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci, Komentář, 3 vydání, Praha: C.H. Beck, 2012, s. 7 – 8). Za státní orgán je třeba považovat zejména takový orgán státní moci, kterému je ústavou nebo cestou zákona svěřen výkon státní moci, t.j. rozhodování o právech a povinnostech jiných subjektů cestou individuálních nebo obecně závazných aktů. Žalobci se dovolávají nároku z titulu ochrany osobnosti a nemajetkové újmy po České republice, za kterou jedná organizační složka státu, Úřad práce ČR a dále Ministerstvo práce a sociálních věcí a žaloba směřuje i proti Statutárnímu městu České Budějovice a to z důvodu újmy způsobené mu Magistrátem města České Budějovice, odborem sociálních věcí. Dovolávají-li se žalobci ochrany osobnosti a náhrady nemajetkové újmy po shora uvedených žalovaných a tvrdí-li, že újma jim byla způsobena při výkonu veřejné moci těchto orgánů a úřadů, pak za újmu způsobenou při výkonu veřejné moci odpovídá podle ustanovení § 3 odst. 1 citovaného zákona stát. Podle ustanovení § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonných rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle ustanovení § 31a odst. 2 zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle ustanovení § 14 odst. 1 nárok na náhradu škody se uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6 a podle ustanovení

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

§ 14 odst. 3 uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu. Žalobci byli při odvolacím jednání vyzváni k doplnění tvrzení o tom, zda uplatnili nárok za újmu způsobenou při výkonu veřejné moci u příslušného úřadu ve smyslu ustanovení § 14 a § 6 zákona č. 82/1998 Sb., na výzvu právní zástupkyně žalobců sdělila, že u příslušného úřadu žalobci nárok neuplatnili. Je-li uplatnění nároku u příslušného úřadu podmínkou pro případné uplatnění nároku u soudu a k uplatnění u úřadu uvedeného v ustanovení § 6 nedošlo, již z tohoto důvodu, nebylo možno nárokům spočívajícím v újmě způsobené při výkonu veřejné moci vyhovět.

8. Odvolací soud sdílí i závěr soudu o absenci neoprávněnosti zásahu do osobnosti fyzické osoby, neboť o neoprávněný zásah do osobnosti fyzické osoby nejde mimo jiné tehdy, kdy je zásah dovolen (resp. jeho možnost předpokládána) zákonem, pokud tak nejsou překročeny zákonem stanovené meze. Jde o situace, kdy nad individuálními zájmy jednotlivých fyzických osob, do jejichž osobnosti je zasahováno, převládá závažnější, významnější a funkčně vyšší zvláštní veřejný zájem (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 21.12.2004 sp. zn. 30 Cdo 1526/2004). Takový zásah do osobnostních práv zůstává povoleným za předpokladu, že se stal přiměřeným způsobem, a zároveň není-li v rozporu s takovými oprávněnými zájmy fyzické osoby, na kterých je třeba s ohledem na zajištění elementární úcty k důstojnosti její osobnosti za všech okolností bezpodmínečně trvat. Oprávněnost zásahu je vyloučena tehdy, došlo-li k zásahu v rámci úředního jednání, a jestliže zásah nevybočil z rámce daného platnými předpisy. Neoprávněným zásahem do práv chráněných v ustanovení § 81 o.z. nejsou ani projevy, které podle obsahu, formy a cíle je možné považovat za upozornění, podněty nebo žádosti o objasnění a prošetření určitých okolností, byli-li učiněny v prostředí oprávněném věc řešit (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.1.2002, sp. zn. 20 Cdo 95/2002). Kritériem je proto vždy posouzení, zda tvrzený zásah je třeba v konkrétním případě ještě podřadit pod kategorii plnění zákonem stanovených povinností, respektive výkonu zákonem předpokládaných oprávnění, nebo zda se již jedná o exces z takových možností. Odvolací soud sdílí závěr soudu prvního stupně o tom, že popisované jednání žalovaných vždy proběhlo v rámci úředního jednání, jednalo se o standardní postup úředníků, nikdy nedošlo k překročení zákonného rámce, jednalo se o úřední jednání a za této situace je neoprávněnost vyloučena. Z tohoto důvodu není důvodná ani žaloba v části, ve které se žalobci domáhají uložení povinnosti žalovaných zdržet se v žalobě uvedených tvrzení a jednání. Odvolací soud sdílí závěr o absenci protiprávnosti a způsobivosti přivodit újmu osobnosti žalobců. S ohledem na skutková tvrzení uvedená žalobci v důsledku, kterých bylo možno shora uvedené závěry učinit, bylo nadbytečné provádět žalobci navrhované důkazy. Soud prvního stupně tedy postupoval správně, když navrhované důkazy pro nadbytečnost neprovedl a žalobu bez dalšího zamítl. Odvolací soud považuje rozsudek soudu prvního stupně za správný, a proto byl podle ustanovení § 219 o.s.ř. potvrzen.
9. Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 o.s.ř. za použití ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. za situace, kdy se žalovaní práva na náhradu nákladů řízení vzdali.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o.s.ř. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen odvolací soud. Odvolání lze podat do 2 měsíců od doručení písemného vyhotovení rozsudku k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích.

České Budějovice, 25. října 2018

JUDr. Iveta Jiříková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.